

ГЕТЬМАНЩИНА В ЧАСИ ІВАНА МАЗЕПИ

Авторка: Недзельська Юлія
Вікторівна
Вчителька історії
Тернопільської загальноосвітньої
школи I-III ступенів №28

ПРИГАДАЙТЕ!

- Коли Іван Самойлович став гетьманом?
- Якою була його політика на цій посаді?
- Чому Самойловича було усунено з гетьманської посади?

ІВАН МАЗЕПА (1687-1608 РР.)

1687 р. – Коломацькі статті

— україно-московська угода, укладена на військовій раді, яка відбулася над річкою Коломак 25 липня 1687 р. при обранні І. Мазепи гетьманом.

ПОДУМАЙТЕ!

**Чому кожне обрання гетьмана
супроводжувалося підписанням нових
статей?**

ЗАВДАННЯ:

Подивіться відеоролик та заповніть таблицю:

Факти	Судження	Джерела, на які опирається автор відео	Слова, які мають емоційне забарвлення	Незнайомі вам слова

Іван Мазепа

чи
Герой Зрадник

Джерело: <https://www.youtube.com/watch?v=aVE1PhvF9N4>

СКАЖІТЬ:

- Чи помітили ви невідповідності (помилки у відеоматеріалі)?
- Чи відповідає відеоматеріал на запитання, яке автор ставить на початку відео?
- Чому ім'я Мазепи на довгий час було під забороною в українській історії?

ПРОАНАЛІЗУЙМО!

❖ Якою ж була політика Івана Мазепи? Попрацюймо в парах з матеріалом підручника на стор. 156-156.

Внутрішня політика	Зовнішня політика

ПОДУМАЙТЕ:

❖ Які елементи політики Івана Мазепи ми можемо назвати позитивними, а які негативними? Чому?

Внутрішня політика	Зовнішня політика
Зміцнив гетьманську владу	1695-1699 – другий Кримський похід разом із Москвою
Забезпечив стабільність у Гетьманщині	1700 – початок Північної війни Москви зі Швецією. Участь у ній козаків
Роздавав маєтки та землі козацькій старшині	1704 р. – придушення повстання під проводом Семена Палія на Правобережжі
Формував аристократичну республіку	Налагодив таємне листування з польським королем Станіславом Лещинським, а згодом шведським - Карлом XII
Заборонив забирати в селян землю та встановив панщину 2 дні на тиждень	
Підтримував освіту, науку, книгодрукування	

ПОМІРКУЙТЕ:

- ❖ Прочитайте текст анафеми. Виділіть слова-маркери, якими церква характеризує Мазепу.
- ❖ Чому російська православна церква назвала Мазепу «зрадником»?
- ❖ Яке враження мала справити анафема на український народ та прихильників гетьмана?

О, крайнього шаленства і злоби! / Знайшовся нині той хто
наслідує зло попереднього Іуди, / обравши собі другу Юду,
раб і лестивий, / виявився син погибельний, вдачею -
диявол, а не людина, / триклятий відступник Мазепа, / що
залишив країну православну, / і пристав до супостата,
радячись віддати зло за добро, / за благодіяння -
злодійство, за милість - ненависть, / Бог же віддав другому,
як і першому Іуді, по справах їх.

Джерело:

https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%90%D0%BD%D0%B0%D1%84%D0%B5%D0%BC%D0%B0_%D0%BD%D0%B0_%D0%B3%D0%B5%D1%82%D1%8C%D0%BC%D0%B0%D0%BD%D0%B0_%D0%86%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%B0_%D0%9C%D0%B0%D0%B7%D0%B5%D0%BF%D1%83

ВИСНОВКИ:

Іван Мазепа – гетьман та політичний діяч. Проаналізувавши його внутрішню та зовнішню політику можемо констатувати факт, що ставши гетьманом Лівобережної України у 1687 р. підписав Коломацькі статті з Московським царством, а також підтримував дипломатичні відносини з багатьма європейськими державами.

У 1708 р. уклав шведсько-московський союз та після поразки шведської армії під Полтавою у 1709 р. змушений був емігрувати з України, помер у м.Бендери (сьогодні Молдавська республіка). Перепохований у м.Галац (нині Румунія).

Був одним із найзаможніших людей свого часу, меценатом, дбав про розвиток культури, освіти та науки. На його кошт побудовано, реставрована, оздоблено понад 43 церковні споруди, серед яких - Успенський Собор Києво-Печерської лаври.

СЛОВНИК

- ❖ **Пропаганда** — форма комунікації, спрямована на поширення в суспільстві — світогляду, теорії, твердження, фактів, аргументів, чуток та інших відомостей для впливу на суспільну думку на користь певної спільної справи чи громадської позиції.
- ❖ **Анафема або анатема** (грец. ἀνάθεμα — відлучення) — у християнстві відлучення єретиків або непокаянних грішників від церкви з оголошенням довічного прокляття.

ДОМАШНЄ ЗАВДАННЯ:

- Прочитати параграф 31 у підручнику
- Зробіть ментальну карту «Причини пошуку союзників Іваном Мазепою»

